B&W **advies**

Gemeente leudal

Openbaar

Opsteller	G.H.J. Cuijpers
Leidinggevende	Samenleving
Portefeuillehouder	De heer drs. H. van Helden MBA (wethouder)
Join-nummer	BenW\3951
Onderwerp	Armoedebeleid, uitvoeringsplan voor de periode 2023 - 2025, wijziging bijzondere bijstand, aansluiting bij volwassenenfonds
Te nemen besluit	1. Het Uitvoeringsprogramma minima- / armoedebeleid 2023 – 2025 vaststellen. 2. De inkomensgrens voor de bijzondere bijstand en aanverwante regelingen verhogen van 120 naar 130 % in de volgende regelingen: Het besluit van 16 december 2014 waarbij de inkomensgrens voor de bijzondere bijstand is vastgesteld, Maatschappelijk Actief Bonus, Persoonlijk Participatiebudget Pensioengerechtigden en de bijdrage in de aanvullende zorgverzekeringen, onder voorbehoud van verhoging van het budget door de raad. 3. Aan te sluiten bij het Volwassenenfonds en de maximale bedragen in de subsidieregeling Meedoen als gevolg van beslispunt 2 te verhogen. Daartoe de Subsidieregeling Meedoen gemeente Leudal 2022 te wijzigen conform bijgevoegd wijzigingsbesluit, onder voorbehoud van verhoging van het budget door de raad. 4. De Beleidsregel individuele bijzondere bijstand energiekosten gemeente Leudal 2023 vast te stellen, onder voorbehoud van verhoging van het budget door de raad. 5. De kosten van de uitvoering deze maatregelen te dekken uit het begrotingssaldo. 6. Via bijgevoegd raadsvoorstel en -besluit aan de raad voor te stellen om aanvullend budget beschikbaar te stellen voor de uitvoering van beslispunt 2, 3 en 4 en dit te verwerken in de begroting. 7. Het Uitvoeringsprogramma en de hierop gebaseerde maatregelen ter sondering voorleggen aan de Commissie Sociaal van 30 januari 2023.
Datum in B&W	24-1-2023

1. Onderwerp

Armoedebeleid, uitvoeringsplan voor de periode 2023 - 2025, wijziging bijzondere bijstand, aansluiting bij volwassenenfonds

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Voor inwoners met een laag inkomen is het lastig om financieel rond te komen.
We vinden het belangrijk dat iedereen actief mee kan doen in de samenleving. Door de huidige energiecrisis en de aanhoudende hoge inflatie is het voor steeds meer inwoners moeilijk om financieel rond te komen en komt het meedoen en participeren in de samenleving onder druk te staan.
Het Nibud heeft onderzoek gedaan naar de effecten van de hoge energiekosten en de hoge inflatie. Uit dit onderzoek blijkt dat één op de drie huishoudens in financiële problemen dreigen te komen. Ook werkenden met een laag inkomen met de huidige energiekosten en hoge inflatie kunnen niet meer rond komen. Ondanks generieke maatregelen van het kabinet zullen inwoners met een laag inkomen in 2023 het lastig hebben om financieel rond te komen.

In het kader van het minima- / armoedebeleid kunnen we inwoners ondersteuning bieden. In het uitvoeringsplan 2023 – 2025 zijn een aantal maatregelen opgenomen die worden ingezet. Gelet op de energie- en inflatiecrisis liggen voor de korte termijn thans drie maatregelen voor:
- het verhogen van de minimuminkomensgrens van 120 % naar 130 %;
- aansluiting bij het Volwassenenfonds;
- een regeling voor vergoeding van de energiekosten via de individuele bijzondere bijstand.

3. Voorstel aan College

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende collegedoelstelling(en):
- Participatie: Inwoners voorzien in hun eigen levensonderhoud en nemen deel aan het maatschappelijk verkeer.

Voorstel
1. Het Uitvoeringsprogramma minima- / armoedebeleid 2023 – 2025 vaststellen.
2. De inkomensgrens voor de bijzondere bijstand en aanverwante regelingen verhogen van 120 naar 130 % in de volgende regelingen: Het besluit van 16 december 2014 waarbij de inkomensgrens voor de bijzondere bijstand is vastgesteld, Maatschappelijk Actief Bonus, Persoonlijk Participatiebudget Pensioengerechtigden en de bijdrage in de aanvullende zorgverzekeringen, onder voorbehoud van verhoging van het budget door de raad.
3. Aan te sluiten bij het Volwassenenfonds en de maximale bedragen in de subsidieregeling Meedoen als gevolg van beslispunt 2 te verhogen. Daartoe de Subsidieregeling Meedoen gemeente Leudal 2022 te wijzigen conform bijgevoegd wijzigingsbesluit, onder voorbehoud van verhoging van het budget door de raad.
4. De Beleidsregel individuele bijzondere bijstand energiekosten gemeente Leudal 2023 vast te stellen, onder voorbehoud van verhoging van het budget door de raad.
5. De kosten van de uitvoering deze maatregelen te dekken uit het begrotingssaldo.
6. Via bijgevoegd raadsvoorstel en -besluit aan de raad voor te stellen om aanvullend budget beschikbaar te stellen voor de uitvoering van beslispunt 2, 3 en 4 en dit te verwerken in de begroting.

7. Het Uitvoeringsprogramma en de hierop gebaseerde maatregelen ter sondering voorleggen aan de Commissie Sociaal van 30 januari 2023.

4. Argumenten

1. Het armoede- & minimabeleid 2018 – 2023 loopt thans af. Dit beleid is in hoofdlijn nog steeds actueel. De uitvoering van het beleid is in de afgelopen jaren opgepakt via een uitvoeringsplan. Voor de voortzetting van het beleid is gekozen voor een nieuw uitvoeringsplan minima- / armoedebeleid 2023 – 2025. Dit nieuwe uitvoeringsplan is in de bijlagen opgenomen. De kernpunten hierin zijn: de verbetering van de schuldhulpverlening, de dienstverlening, de laaggeletterdheid, aandacht voor kinderen / jongeren, communicatie/voorlichting en werken met vertrouwenspersonen.

2. In de 2020, 2021 en deel 2022 hebben we te maken gehad met de Coronacrisis. We zagen een toename in het aantal minimahuishoudens van 10 %. De crisis raakte groepen die al kwetsbaar waren, zoals werknemers met een flexibel contract en/of kleine baan, uitkeringsgerechtigden, ouderen en laagopgeleiden. De gevolgen waren vooral merkbaar onder zelfstandig ondernemers en onder jongeren.

3. Door de huidige energiecrisis en de aanhoudende hoge inflatie is het voor steeds meer inwoners moeilijk om financieel rond te komen. Het Nibud heeft onderzoek gedaan naar de effecten van de hoge energiekosten en de hoge inflatie. Eén op de drie huishoudens dreigt volgens het Nibud in financiële problemen te komen.

4. In het uitvoeringsprogramma minima- / armoedebeleid 2023 – 2025 is daarom ook een drietal maatregelen opgenomen voor de korte termijn:
   - het verhogen van de minimuminkomensgrens van 120 % naar 130 %. Hierdoor komen meer mensen in aanmerking voor de bijzondere bijstand en de hierop gebaseerde regelingen, met ingang van 1 januari 2023;
   - aansluiting bij het Volwassenenfonds. De regeling is afgeleid van de regelingen die we hebben voor kinderen bij de Jeugdfondsen Sport en Cultuur;
   - een regeling voor vergoeding van de energiekosten via de individuele bijzondere bijstand.

5. Deze drie maatregelen sluiten aan op de motie Armoede en Bestaanszekerheid zoals deze door de gemeenteraad is aangenomen. Middels de Beleidsregels voor de eenmalige uitkering 2022 is hier een eerste maatregel in genomen.

6. Het verhogen van de minimuminkomensgrens van 120 % naar 130 % is een maatregel die doorwerkt in het volledige minimabeleid. Het heeft gevolgen voor de omvang van de doelgroepen in de bijzondere bijstand en voor de doelgroepen die gebruik maken van de minimaregelingen, zoals Stichting Leergeld Leudal Maasgouw en de Jeugdfondsen Sport en Cultuur. Het betreft een wijziging van het besluit van 16 december 2014 van het College. Het voorstel is uitgewerkt in een bijlage bij dit voorstel (zie bijlage 1 en publicatie besluit 4).

7. Aansluiting bij het Volwassenenfonds Sport en Cultuur is één van de maatregelen die door de Raad zijn aangedragen. Vanuit de Uitvoering Sociaal Domein is ook deze maatregel aangedragen. Het Volwassenenfonds is een initiatief ontstaan uit én met de steun van de landelijke Alliantie ‘Sporten

en bewegen voor iedereen'. De ambitie van de Alliantie is dat iedere Nederlander een leven lang moet kunnen sporten en bewegen. Om die reden richt de Alliantie zich op het wegnemen van belemmeringen en het creëren van belangrijke randvoorwaarden voor sporten en bewegen; financiële, praktische en sociale toegankelijkheid en vindbaarheid.

Regelmatig bereikten de uitvoering vragen over regelingen voor volwassenen die meedoen in de Leudalse samenleving mogelijk maakten. Met het Volwassenenfonds worden de voorzieningen die we voor kinderen/jongeren hebben via het Jeugdfonds Sport en Cultuur ook voor volwassenen aangeboden. Hiermee heeft Leudal een prima aanbod voor mensen met een laag inkomen. De subsidieregeling Meedoen gemeente Leudal 2022 dient hierop te worden aangepast.
De aansluiting is uitgewerkt in een bijlage bij dit voorstel (zie bijlage 2 Volwassenenfonds en Bijlage Wijziging Subsidieregeling Meedoen).

8. De regeling voor bijzondere bijstand voor energiekosten is in de regio opgesteld. Het is een regeling die uitgaat van een inkomen tot 150 % van het minimuminkomen. In afwijking van de landelijke regeling voor de energiekosten en de eenmalige uitkering 2022 van Leudal wordt bij deze regeling wel gekeken naar een deel van het vermogen. Het vermogen in de eigen woning blijft vrij evenals in vermogen dat niet direct kan worden vrijgemaakt. Spaargelden worden beperkt vrij gelaten, tot de grens van het vermogen genoemd in de Participatiewet. Hierdoor wordt het bereik van de regeling ingeperkt. Inwoners met spaargelden worden geacht de kosten uit deze middelen te voldoen. Aanvragen is mogelijk voor de periode 1 oktober 2022 tot 1 januari 2024.
   De regeling is uitgewerkt in een bijlage bij dit voorstel. (zie Bijlage 3 Beleidsregel individuele bijzondere bijstand energiekosten gemeente Leudal 2023).

9. Financieel
   Verhogen inkomensgrens naar 130 %
   De kosten hiervan zijn berekend op ongeveer € 155.000.

   Aansluiting bij Volwassenenfonds
   De kosten van aansluiting bij het Volwassenenfonds zijn € 30.000.
   Voor 2023 dient voor deze regeling een subsidieplafond/ budgetplafond te worden vastgesteld op dit bedrag.

   Bijzondere bijstand energiekosten
   De kosten van de regeling worden, ondanks dat deze moeilijk te berekenen en in te schatten zijn, gesteld op € 200.000.

   Hiertoe wordt middels bijgaand raadsvoorstel de raad gevraagd het budget voor het gemeentelijk minimabeleid te verhogen.

10. Het Uitvoeringsprogramma en de hierop gebaseerde maatregelen worden ter sondering voorgelegd aan de Commissie Sociaal van 30 januari 2023.

5. Risico's

De bijzondere bijstand is een open eind financiering. Indien de kosten hoger zijn dan de geraamde bedragen dan dienen aanvragen om bijzondere bijstand toch te worden gehonoreerd.

6. Motivering geheim / kabinet

N.v.t.

7. Juridisch kader

De verstrekking van de eenmalige uitkering energiekosten vindt plaats in het kader van artikel 35 van de Participatiewet, de bijzondere bijstand. Het is wenselijk een beleidsregel vast te stellen waarin doelgroep en verstrekkings-/aanvraagwijze wordt bepaald.
Het wijzigen van de Subsidieregeling Meedoen gemeente Leudal 2022 is een bevoegdheid van het college evenals het wijzigen van de door het college vastgestelde beleidsstukken in verband met het verhogen van de norm van 120 naar 130%.

De Beleidsregel individuele bijzondere bijstand energiekosten gemeente Leudal 2023 en de wijzigingsbesluiten worden pas bekend gemaakt na verhoging van het budget door de raad. Indien de raad niet instemt met de budgetverhoging dan treden de beleidsregel en de wijzigingsbesluiten niet in werking.

8. Financiële samenvatting

	2023	**2024**	**2025**	**2026**
Kostenplaats	66030101 gemeentelijk armoede beleid			
Kostensoort	4411100 sociale uitkering			
Begroting	601.757	601.757	601.757	601.757
Realisatie				
Verplichtingen*	601.757	601.757	601.757	601.757
Restant	0	0	0	0
Kosten dit advies	315.000	115.000	115.000	0
Restant	-315.000	-115.000	-115.000	0

	2023	**2024**	**2025**	**2026**
Kostenplaats	66030101 gemeentelijk armoede beleid			
Kostensoort	4438100 bijdrage subsidie			
Begroting	601.767	601.767	601.767	601.767
Realisatie				
Verplichtingen*	601.767	601.767	601.767	601.767
Restant	0	0	0	0
Kosten dit advies	69.950	69.950	69.950	0
Restant	-69.950	-69.950	-69.950	0

* Bij verplichting is in beide tabellen het bedrag opgenomen van de raming. Voor de sociale uitkering is vooraf lastig in te schatten hoeveel hiervan wordt gebruik gemaakt. Bij de subsidies geldt dat dit de maximale bedragen zijn.

Toelichting:

Dit voorstel betreft een drietal maatregelen die op korte termijn worden genomen, namelijk:

1. Aanpassing inkomensgrens naar 130%
   - stijging kosten sociale uitkering bijzondere bijstand met € 115.000
   - subsidies aan stichting Leergeld, Jeugdsportfonds en Jeugdvolwassenenfonds gezamenlijk € 39.950
2. De deelname aan het volwassenenfonds wordt gemaximeerd op € 30.000 (budgetplafond). Dit bedrag zal als subsidie worden verstrekt.
3. Beleidsregel energietoeslag bijzondere bijstand. Deze regeling geldt voor de periode 1 oktober 2022 tot 1 januari 2024. Voor de totale uitgaven is lastig een bedrag te bepalen. Vooralsnog is dit geprognosticeerd op € 200.000. Uitbetaling via de sociale uitkering.

De verruiming van de bijzondere bijstand kan niet worden opgevangen binnen het reguliere budget. Zoals aangegeven is vooraf een prognose gemaakt van de verwachte extra uitgaven. Gedurende 2023 zal de uitputting van het budget gemonitord worden en indien noodzakelijk geactualiseerd via de raadsrapportages. Financieel wordt uitgegaan van een verruiming van de inkomensgrens voor zolang het huidige beleid loopt, te weten tot en met 2025.

De verwachte hogere uitgaven worden gedekt uit het begrotingssaldo. Op basis van eerdere besluitvormingen is het verwachte begrotingssaldo als volgt:

Actuele stand programmabegroting 2022-2026

	2022	2023	2024	2025	2026
Primaire begroting 2022-2025	-1.171.772	-148.242	99.530	735.896	735.896
Mutaties kadernota 2022-2025	-447.123	1.035	-50.163	142.238	142.238
Mutaties na kadernota voor begroting	1.070.282	592.259	279.189	302.806	302.806
Mutaties bij begroting 2022-2025	-338.620	1.216.825	1.122.002	1.008.853	1.008.853
Stand begroting na raadsbesluit begroting 2022-2025	**-887.233**	**1.661.877**	**1.450.558**	**2.189.793**	**2.189.793**
Mutaties voor 1e raadsrapportage 2022	2.140.589	1.120.352	669.502	319.037	312.209
Resultaat 1e raadsrapportage 2022	-103.349	80.804	48.654	-100.853	725.778
Bijstellingen raadsbesluiten na 1e raadsrapportage	-265.416	-92.754	-99.746	-101.258	-168.500
Meicirculaire 2022	1.425.839	6.124.384	6.699.598	8.677.048	4.095.974
Bijstelling kaderbrief en zomernota	0	-7.990.758	-7.678.025	-7.304.089	-7.581.888
Stand voor 2e raadsrapportage 2022	**2.310.430**	**903.905**	**1.090.541**	**3.679.678**	**-426.634**
Resultaat 2e raadsrapportage 2022	-74.591	530.970	147.438	75.242	44.222
Begrotingssaldo na 2e raadrapportage 2022	**2.235.839**	**1.434.875**	**1.237.979**	**3.754.920**	**-382.412**
B1Bijstelling verbonden partijen		-8.194	36.752		
B2 Bijstelling Lijst subsidie		-105.253			
B3 Afval		208.557			
B&W 3698/3789 Omnibuzz		-60.063	-62.687	-65.314	-68.161
B&W 3704 Motie Afval		-150.000			
B&W 3809 Septembercirculaire 2022	603.220	733.362	645.216	555.704	2.108.788
B&W 3791 Beheerplan Groen en Wegen 2023-2026		-110.000	-115.200	-120.400	-125.600
B&W 3842 Motie eenmalige uitkering	-387.500				
B&W 3857 Energiekosten doorstart MFA De Postkoets	-11.272				
B&W 3857 Rentebaten lening MFA De Postkoets		2.862	2.575	2.289	2.003
B&W 3817 Dakrenovatie basisschool De Heihorst	-14.888				
B&W 3859 energiecompensatie (max. € 500.000, indicatieve verdeling)	-250.000	-250.000			
Begrotingssaldo/verwacht rekeningresultaat t/m besluitvorming	**2.175.399**	**1.696.146**	**1.744.635**	**4.127.199**	**1.534.618**
B&W 3951 Armoedebeleid verruiming inkomensgrens tot 130%		-384.950	-184.950	-184.950	
Begrotingssaldo/verwacht rekeningresultaat	**2.175.399**	**1.311.196**	**1.559.685**	**3.942.249**	**1.534.618**

9. Overige integrale afstemming

De beleidsregel is afgestemd met de regiocollega's beleid en kwaliteit sociaal domein.
Intern is afgestemd met de juridisch medewerker.

10. Communicatie

Openbaar:

☑ Actief:

- ☑ Informeren raad
- ☐ Ter inzage leggen voor
- ☑ Publiceren op Overheid.nl
- ☐ Plaatsen op gemeente info ViaLeudal
- ☑ Plaatsen op website
- ☐ Plaatsen op social media
- ☐ Versturen persbericht naar (lokale) media
- ☐ Plaatsen op intranet
- ☐ Overige communicatie

Communicatiestrategie:

De wijziging van de Subsidieregeling Meedoen, de vastgestelde Beleidsregel individuele bijzondere bijstand energiekosten gemeente Leudal 2022 en de wijziging van de norm van 120 naar 130% in de betreffende regelingen worden op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt na besluitvorming door de raad over de budgetverhoging.

11. Bijlagen

- Uitvoeringsprogramma minima- / armoedebeleid 2023 – 2025
- Bijlage 1 Verhogen van 120 % naar 130 %
- Bijlage 2 Volwassenenfonds
- Bijlage 3 Beleidsregel individuele bijzondere bijstand energiekosten gemeente Leudal 2023
- Besluit College wijziging inkomensgrens
- Besluit wijziging Subsidieregeling Meedoen gemeente Leudal 2022
- Aanbiedingsbrief Commissie Sociaal
- Raadsvoorstel
- Raadsbesluit

B&W **besluit**

Besluit betreffende voorstel **BenW - 3951**

Onderwerp: Advies 3951; Armoedebeleid, uitvoeringsplan voor de periode 2023 - 2025, wijziging bijzondere bijstand, aansluiting bij volwassenenfonds

Steller: Cuijpers, Geert

B&W-vergadering: 24 januari 2023

Openbaarheid: Openbaar

Ambtelijk advies:
1. Het Uitvoeringsprogramma minima- / armoedebeleid 2023 – 2025 vaststellen;
2. De inkomensgrens voor de bijzondere bijstand en aanverwante regelingen verhogen van 120 naar 130 % in de volgende regelingen: Het besluit van 16 december 2014 waarbij de inkomensgrens voor de bijzondere bijstand is vastgesteld, Maatschappelijk Actief Bonus, Persoonlijk Participatiebudget Pensioengerechtigden en de bijdrage in de aanvullende zorgverzekeringen, onder voorbehoud van verhoging van het budget door de raad;
3. Aan te sluiten bij het Volwassenenfonds en de maximale bedragen in de subsidieregeling Meedoen als gevolg van beslispunt 2 te verhogen. Daartoe de Subsidieregeling Meedoen gemeente Leudal 2022 te wijzigen conform bijgevoegd wijzigingsbesluit, onder voorbehoud van verhoging van het budget door de raad;
4. De Beleidsregel individuele bijzondere bijstand energiekosten gemeente Leudal 2023 vast te stellen, onder voorbehoud van verhoging van het budget door de raad;
5. De kosten van de uitvoering deze maatregelen te dekken uit het begrotingssaldo;
6. Via bijgevoegd raadsvoorstel en -besluit aan de raad voor te stellen om aanvullend budget beschikbaar te stellen voor de uitvoering van beslispunt 2, 3 en 4 en dit te verwerken in de begroting;
7. Het Uitvoeringsprogramma en de hierop gebaseerde maatregelen ter sondering voorleggen aan de Commissie Sociaal van 30 januari 2023.

Collegebesluit:
Conform advies

B&W **besluit**

Aanmaakdatum document: 25-1-2023 10:05